

Брюксел, 9 декември 2025 г.
(OR. en)

12331/1/25
REV 1 ADD 1

Междуинституционално досие:
2023/0124(COD)

MI 605
ENT 149
ENV 786
CHIMIE 76
IND 321
CONSOM 159
SAN 530
CODEC 1183
PARLNAT

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

Относно: Позиция на Съвета на първо четене с оглед приемането на РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно детергентите и повърхностноактивните вещества и за отмяна на Регламент (ЕО) № 648/2004

- Изложение на мотивите на Съвета
- Приета от Съвета на 8 декември 2025 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 28 април 2023 г. Комисията прие предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно детергентите и повърхностноактивните вещества, за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 648/2004.¹
2. Предложението се основава на член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
3. На 14 юни 2023 г. комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (ENVI) на Европейския парламент определи г-жа Мануела Рипа ((Зелени/DE)) за докладчик по предложението. Комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (IMCO) на Европейския парламент даде становището си по предложението на 24 януари 2024 г. Комисията по промишленост, изследвания и енергетика реши да не дава становище. Комисията ENVI гласува окончателния си доклад по предложението на 14 февруари 2024 г. и той беше приет на пленарното заседание от 27 февруари 2024 г. като позиция на Парламента на първо четене. От началото на новия законодателен цикъл комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (ENVI) на Европейския парламент определи г-жа Маждулин Збаи (Зелени/FR) за докладчик по досието.
4. Европейският икономически и социален комитет излезе със становище по предложението на 12 юли 2023 г.²
5. Работна група „Техническа хармонизация“ (Опасни вещества – Химикали) започна разглеждането на предложението на 16 май 2023 г. по време на шведското председателство. След това по време на испанското и белгийското, унгарското и полското председателство бяха проведени 14 допълнителни заседания на работната група.

¹ Док. 8904/23 + ADD 1 – 7.

² Док. 12179/23.

6. След като текстът беше разгледан по клъстери по време на белгийското председателство, на 14 юни 2024 г. Комитетът на постоянните представители прие мандата на Съвета.
7. Междуинституционалните преговори започнаха с първата тристранна среща на 28 януари 2025 г. по време на полското председателство. Втората и третата тристранна среща се проведеха съответно на 6 май и 10 юни 2025 г. На последната тристранна среща от 10 юни 2025 г. съзаконодателите постигнаха предварително споразумение.
8. Комисията ENVI на Европейския парламент гласува на 15 юли 2025 г. в подкрепа на договорения текст. В резултат на това председателят на Комисията ENVI изпрати писмо до председателството, в което посочва, че ако Съветът приеме позицията си на първо четене в съответствие с договореното цялостно предварително споразумение, той ще препоръча на пленарното заседание позицията на Съвета да бъде приета на второ четене в Парламента след проверка от юрист-лингвистите.

II. ЦЕЛ

9. Общата цел на предложението е да се опрости и модернизира правната рамка, с която трябва да са в съответствие детергентите, за да бъдат пускани и да се движат свободно на пазара на Съюза, да се създаде правно основание за нови иновативни продукти като детергентите, съдържащи микроорганизми, да се насърчат устойчиви нови практики като продажбата на детергенти в съдове за многократно пълнене, както и да се въведат цифрово етикетирание и цифров продуктов паспорт за детергенти и повърхностноактивни вещества.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

10. Позицията на Съвета на първо четене съдържа следните основни елементи, по които беше постигнато споразумение между съзаконодателите:

11. Относно изискванията за биоразградимост Комисията трябва да определи критерии за биоразградимост, първо за водоразтворимите полимерни филмови покрития, използвани за капсулиране на детергенти, и за всички полимери в тези филмови покрития, а на втори етап — за други органични вещества, използвани във висока концентрация в детергентите и представляващи най-малко 10 % от продукта, с изключение на водата. За да се гарантира висока степен на защита на околната среда, като се следва постепенен и прогресивен подход, Комисията следва също така да направи оценка доколко е осъществимо въвеждането на критерии за биоразградимост за органичните вещества, налични в концентрации по-ниски от 10%, или понижаването на този минимален праг. Крайните срокове за филмовите покрития и полимерите са определени, както следва: за филмови покрития, използвани за капсулиране на детергенти: 3 години (от датата на влизане в сила на новия Регламент относно детергентите) за приемането на делегираните актове и 6 години, за да отговарят продуктите на новите изисквания; а за други биологични съставки: 5 години за приемане на делегираните актове и 8 години за съответствие на продуктите.
12. По отношение на фосфатите и другите фосфорни съединения от Комисията се изисква в срок от 2 години да направи оценка на осъществимостта за по-нататъшно намаляване на граничните стойности за тези съставки в детергентите и за разширяване на гамата от детергенти, за които се прилагат тези гранични стойности.
13. В допълнение, на Комисията е възложена задачата да направи оценка, като част от цялостен общ преглед след 7 години, на възможността за допълнително ограничаване на съдържанието на фосфор или за добавяне на ограничения за съдържанието на фосфор в допълнителни категории детергенти, с цел да се проучи осъществимостта на постепенното премахване на фосфора, като се вземат предвид въздействието върху околната среда, наличието на алтернативи и социално-икономическото въздействие на заместването. При целесъобразност Комисията ще придружи двата анализа със законодателни предложения.
14. Забранява се пускането на пазара на детергенти и повърхностноактивни вещества, за които са били извършени изпитвания върху животни, но се разрешава използването на исторически данни.

15. Относно предоставянето на информационния лист за съставките, за да се гарантира високо равнище на защита на човешкото здраве, предвид широката наличност на такива продукти и високия риск от случайно отравяне, е включено изискване производителите и, когато е приложимо, техният вносител или упълномощен представител да предоставят информационен лист за съставките, преди продуктите да бъдат пуснати на пазара, като се използват и съществуващите комуникационни канали на ЕСНА.
16. По отношение на упълномощените представители, разпоредбите на настоящия регламент са приведени в съответствие с подхода на новата законодателна рамка, като същевременно се разширяват задълженията на упълномощения представител на производителите, установени извън ЕС, за да се гарантира, че органите за надзор на пазара разполагат с цялата необходима информация, за да проверят дали етикетирането отговаря на изискванията на регламента.
17. Датата на прилагане на новия регламент беше определена на 42 месеца след влизането му в сила.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

18. Позицията на Съвета на първо четене отразява напълно компромиса, постигнат при преговорите между Европейския парламент и Съвета със съдействието на Комисията.
19. Поради това Съветът счита, че позицията му на първо четене представлява балансирано представяне на резултатите от преговорите и че след като бъде приет, Регламентът относно детергентите и повърхностноактивните вещества ще създаде модерна и опростена правна рамка, на която детергентите трябва да отговарят, за да бъдат пускани и да се движат свободно на пазара на Съюза.